

Uradni list RS, št. 29-1826/1996

Zakon o Kobilarni Lipica (ZKL)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Območje Kobilarne Lipica, ki obsega celotno zavarovano območje Kobilarne Lipica s kultivirano kraško krajino, čredo konj lipicanske pasme ter stavbno in umetnostno dediščino, se s tem zakonom razglasi za kulturni spomenik izjemnega pomena za Republiko Slovenijo.

II. ZAVAROVANO OBMOČJE KOBILARNE LIPICA

2. člen

Zavarovano območje Kobilarne Lipica je v katastrski občini Bazovica in zajema vse parcele znotraj naslednjih meja: od južnih vrat poteka meja po jugovzhodnem robu parcele št. 1908/1 proti vzhodu, kjer prečka lokalno cesto Lipica-Škibini, se tukaj obrne proti severu in poteka po vzhodnem robu parcele št. 1899/16 do severnih vrat, kjer prečka lokalno cesto Lipica-Sežana in se usmeri po severnem robu parcel št. 1879 in 1880 proti zahodu, kjer se obrne proti jugu in poteka po zahodnem in južnem robu parcele št. 1899/10 do južnih vrat, kjer se konča v začetni točki.

Zavarovano območje Kobilarne Lipica je vrisano na preglednem katastrskem načrtu v merilu 1:5000, ki se hrani kot izvornik pri ministrstvih, pristojnih za kulturo, varstvo narave in kmetijstvo.

Upravni organ, pristojen za geodetske zadeve, izvede v zemljiško - katastrskih načrtih meja zavarovanega območja Kobilarne Lipica na podlagi meja iz tega člena in po uradni dolžnosti predlaga zaznambo zavarovanega območja Kobilarne Lipica v zemljiški knjigi v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

3. člen

Območje kultivirane kraške krajine Kobilarne Lipica, ki je kot del spomeniške celote pod posebnim varstvom, obsega: oblikovane pašne in travniške površine z zaščitnimi ograjami, hrastove gaje in drevorede.

4. člen

Čreda konj lipincev je kot avtohtona pasma, označena z žigom in matično številko, izjemnega pomena in je del spomeniške celote, ki je pod posebnim režimom in varstvom.

Zaščiteni plemenski in kobilarniški žig je velika črka "L" na levem licu konja ter trimestna matična številka na levem sedlišču.

Plemensko jedro črede konj lipincev z zaščitnim plemenskim in kobilarniškim žigom sestavljajo:

- šest originalnih linij žrebcev, in sicer: Pluto, Conversano, Napolitano, Favory, Maestoso in Siglavy, in sicer najmanj po štiri plemenske žrebce vsake linije, to je najmanj 24 plemenskih žrebcev;

- šestnajst klasičnih rodov kobil, in sicer: Sardinia, Spadiglia, Argentina, Africa, Almerina, Presciana, Englanderia, Europa, Stornella, Famosa, Deflorata, Gidrana, Djebrin, Mercurio, Theodorosta in

Rebeca, in sicer najmanj po tri plemenske kobile vsakega rodu, to je najmanj 48 plemenskih kobil;

- naraščaj do 4. leta starosti.

5. člen

Najpomembnejši grajeni deli spomeniške celote s kulturnimi lastnostmi, ki so po tem zakonu posebej varovani, so: graščinski kompleks z Velbanco in cerkvijo (parcelne št. 1899/28, 1899/41, 1899/42, 1899/81, 1899/82, 1899/83, 1899/85, 1899/86 in 1899/87), hlevski kompleks s silosi in prostori za dresuro (parcelne št. 1899/37, 1899/38, 1899/73, 1899/91, 1899/92, 1899/93, 1899/94, 1899/95, 1899/101, 1899/106, 1899/114) in hotel Klub (parc. št. 1917). Vse parcele ležijo v katastrski občini Bazovica.

6. člen

V spomeniško celoto spadajo tudi zbirka likovnih del Avgusta Černigoja, njihova značilna postavitve v galeriji in parkovna plastika - forma viva - iz kraškega kamna, ki so posebej varovane.

III. VARSTVENI REŽIMI

7. člen

V zavarovanem območju Kobilarne Lipica niso dovoljeni posegi v prostor, ki so v nasprotju z varovanjem celotnega območja kulturnega spomenika in njegovih delov iz 3., 4., 5. in 6. člena tega zakona.

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) v enem letu po uveljavitvi tega zakona sprejme prostorski izvedbeni načrt za zavarovano območje Kobilarne Lipica.

Dovoljenje za poseg v prostor na zavarovanem območju Kobilarne Lipica izda minister, pristojen za posege v prostor, po predhodnem soglasju ministrov, pristojnih za kulturo, kmetijstvo, varstvo narave, in po predhodnem mnenju Občine Sežana.

8. člen

Posegi v kulturni spomenik so dopustni samo na podlagi predhodno izdelanega programa varstva in razvoja celotnega zavarovanega območja ter njegovih posameznih delov.

Vsaka štiri leta vlada določi program varstva in razvoja iz prejšnjega odstavka za obdobje štirih let.

9. člen

Na celotnem območju kulturnega spomenika je razen izjem, ki so namenjene varstvu, ohranjanju in razvoju kulturnega spomenika, določenih v prostorskem izvedbenem načrtu iz 7. člena tega zakona in v programu varstva in razvoja iz 8. člena tega zakona, prepovedano vsakršno ravnanje ali opustitev, ki pomeni ogrožanje, okrnitev, poslabšanje ali drugačen negativni vpliv na kulturni spomenik kot celoto oziroma njegov posamezni del, zlasti pa je prepovedano:

1. opravljati kakršnakoli gradbena ali zemeljska dela zunaj območja objektov, razen vzdrževanja infrastrukturnih objektov;
2. odlagati material na površine, ki niso za to posebej določene;

3. izvajati posege, ki spremenijo podobo značilne kultivirane kraške krajine ali spreminjajo namembnost zemljišča;
4. spreminjati obseg in kakovost kultivirane kraške krajine;
5. posegati v vrtače z namenom izkoriščanja;
6. rušiti obodno kamnito ograjo oziroma odnašati njeno gradivo;
7. gibanje obiskovalcev zunaj za to določenih površin;
8. raziskovati ali izkoriščati rudnine (mineralne surovine);
9. graditi objekte, namenjene vojaški ali policijski uporabi, ali uporabljati v miru območje za vojaške dejavnosti;
10. obremenjevati zrak čez dovoljeno mejo;
11. odmetavati ali odlagati odpadke vseh vrst zunaj za to določenih in ustrezno urejenih krajev;
12. izpuščati na površje, v kraško podzemlje ali v vodotoke onesnaženo vodo, naftne derivate ali druge nevarne snovi;
13. čezmerno gnojiti površine;
14. kuriti na prostem ali v bližini gozda, razen na urejenih kuriščih;
15. v gozdu uporabljati odprti ogenj;
16. prevažati nevarne snovi čez zavarovano območje kulturnega spomenika;
17. zunaj cest, dovoznih poti in urejenih parkirišč uporabljati motorna vozila vseh vrst, razen intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci, zdravniki, veterinarji, državni tožilec, preiskovalni sodnik, pripadniki civilne zaščite) ter kmetijskih in gozdarskih strojev;
18. spreminjati kmetijske kulture in vegetacijske združbe na kmetijskih zemljiščih ali v gozdu z vnašanjem prosto rastočih neavtohtonih rastlinskih vrst;
19. vnašati osebkke prosto živečih neavtohtonih živalskih vrst;
20. požigati travniške in pašniške površine ter sežigati rastlinske ostanke na njivah brez nadzorstva polnoletne in opravilno sposobne osebe;
21. uporabljati fitofarmacevtska sredstva zunaj obdelovalnih zemljišč;
22. uporabljati fitofarmacevtska sredstva na obdelovalnih zemljiščih tako, da so konji ogroženi;
23. ubijati ali loviti prostoživeče živali, razen nezavarovanih lovnih vrst divjadi, ter jih prenašati, zastrupljati, zadrževati v ujetništvu ali vznemirjati;
24. nabirati gobe in nabirati prosto rastoče rastline ali njihove dele v komercialne namene;
25. postavljati reklamne panoje, razen informacijskih oznak za potrebe kulturnega spomenika in za prireditve;
26. taboriti, parkirati in puščati motorna vozila ali bivalne prikolice zunaj za to določenih prostorov.

Postavljanje naprav, potrebnih za spremljanje naravnih pojavov in stanja na območju kulturnega spomenika, se ne šteje za prepovedano ravnanje po prvem odstavku tega člena.

Za neokrnjeno obliko dela kulturnega spomenika se pri čredi konj lipicancev štejejo: plemensko jedro črede iz tretjega odstavka 4. člena tega zakona ter konji v šoli jahanja in turistična čreda v številu, ki ga vsako leto v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo, določi svet Kobilarne Lipica po predhodnem mnenju strokovnega sveta zavoda.

Za neokrnjeno obliko spomeniške celote, kultivirane kraške krajine, najpomembnejših grajenih delov in likovnih del po tem zakonu velja tisto avtentično stanje, ki po strokovno utemeljenem mnenju pristojnega upravnega organa omogoča njeno pričevalno namembnost.

10. člen

Na zavarovanem območju Kobilarne Lipica se za parkiranje plača parkirnina, ki jo določi Kobilarna Lipica. Polovico sredstev od parkirnine Kobilarna Lipica nakaže enkrat mesečno Občini Sežana. Občina Sežana lahko ta sredstva uporabi le za urejanje cest, ki vodijo do zavarovanega območja in okolice zavarovanega območja Kobilarne Lipica.

IV. JAVNI ZAVOD KOBILARNA LIPICA

11. člen

Zavarovano območje po tem zakonu z vsemi nepremičninami in premičinami ter pravicami intelektualne lastnine v zavarovanem območju, ki so v lasti Republike Slovenije, upravlja javni zavod Kobilarna Lipica.

Vlada Republike Slovenije v skladu z zakonom o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 in 8/96) uredi vprašanja glede javnega zavoda Kobilarna Lipica, ki niso urejena s tem zakonom.

Ustanovitelj javnega zavoda Kobilarne Lipica (v nadaljnjem besedilu: Kobilarna Lipica) je Republika Slovenija.

Ustanoviteljske pravice in obveznosti izvršuje vlada.

Kobilarna Lipica izvaja naslednje dejavnosti kot javno službo:

- reja in vzreja konj lipicancev, pripuščanje, osemenjevanje, selekcija, rodovništvo, preizkušanje in šolanje konj;
- spremljanje reje in vzreje konj lipicancev v lasti drugih pravnih in fizičnih oseb v Republiki Sloveniji, ki so člani združenja rejcev lipicancev, zagotavljanje potrebnega števila žrebcev - plemenjakov oziroma potrebnih količin žrebčevega semena za plemenske kobile teh rejcev ter strokovno svetovanje tem rejcem;
- organiziranje kulturnih in športnih prireditev na zavarovanem območju;
- varstvo kulturne dediščine.

Med morebitno stavko morajo delavci Kobilarne Lipica zagotoviti za spomeniško celoto in vse njene dele izvajanje vseh dejavnosti javne službe ter celovito oskrbo konj.

Organi Kobilarne Lipica so: svet, direktor, strokovni svet in strokovni vodja.

12. člen

Nepremičnega premoženja z zavarovanega območja se ne sme odtujiti ali zastaviti.

Kobilarna Lipica lahko nepremično premoženje, ki ni namenjeno za opravljanje dejavnosti javne službe, da v najem ali v uporabo samo s soglasjem vlade. V tem primeru vlada določi tudi pogoje za najem oziroma uporabo in tudi dejavnosti, za katere se sme to premoženje uporabljati, pogoje za opravljanje teh dejavnosti in odškodnino za opravljanje teh dejavnosti na zavarovanem območju.

Premično premoženje lahko Kobilarna Lipica proda ali drugače odtuji v skladu z zakonom in s soglasjem vlade.

Vsaka pogodba, sklenjena v nasprotju s prejšnjimi odstavki, je nična.

13. člen

Finančna sredstva za opravljanje svoje dejavnosti Kobilarna Lipica pridobiva:

- s prihodkom od prodaje blaga in storitev v skladu s tem zakonom in statutom;
- s prihodkom od najemnin za objekte in odškodnin tretjih oseb za opravljanje dejavnosti v zavarovanem območju;
- iz proračuna Republike Slovenije za storitve in namene, za katere je z zakonom oziroma sprejetim finančnim načrtom določeno, da se financirajo iz tega proračuna;
- z dotacijami, darili in iz drugih virov.

Kobilarna Lipica pridobiva sredstva iz tretje alineje prejšnjega odstavka tega člena na podlagi sprejetega letnega programa dela in razvoja ter finančnega načrta, v katerem so zajeta tudi sredstva presežkov prihodkov nad odhodki iz preteklega leta.

Če niso zagotovljeni drugi viri sredstev, Republika Slovenija iz proračuna zagotavlja izvedbo naslednjega najmanjšega obsega varstva Kobilarne Lipica:

- čredo lipicancev najmanj v obsegu iz tretjega odstavka 9. člena tega zakona;
- oskrbo in nego (hrana, voda, prostori za bivanje, izpust, šolanje, paša, gibanje, čiščenje in podkovanje lipicancev, čiščenje hlevov in drugih prostorov za lipicance);
- zdravstveno varstvo lipicancev;
- preizkus delovne sposobnosti lipicancev;
- šolanje lipicancev;
- usposabljanje nujno potrebnih jahačev;
- predstavitvene dejavnosti in javna predstavitev lipicancev in Kobilarne Lipica v nujnem obsegu (program klasične in športne dresure, dan odprtih vrat, enkrat letno mednarodna predstavitev);
- tekoče in investicijsko vzdrževanje varovanih objektov;
- vzdrževanje kultivirane kraške krajine najmanj v obstoječem obsegu in vsaj v obstoječi kakovosti;
- izboljševanje stanja in uporabe grajenih delov spomeniške celote v skladu z njihovo kulturno vrednostjo;

- izboljševanje ravni hranjenja in predstavljanja varovanih likovnih del;
- predstavitev spomeniške celote in njenih posameznih delov.

V. NADZOR

14. člen

Izvajanje določb iz III. poglavja tega zakona nadzirajo pristojni inšpektorji vsak v okviru svojih pristojnosti in pooblastil, določenih v zakonu ali drugem predpisu.

VI. KAZENSKE DOLOČBE

15. člen

Z denarno kaznijo od 200.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba ali posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če na zavarovanem območju Kobilarne Lipica ravna v nasprotju s prepovedmi iz 9. člena tega zakona.

Z denarno kaznijo od 20.000 do 120.000 tolarjev se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

16. člen

Z denarno kaznijo od 20.000 do 120.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik, če na zavarovanem območju Kobilarne Lipica stori katero od dejanj iz prvega odstavka 9. člena tega zakona.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

17. člen

Z uveljavitvijo tega zakona:

1. Republika Slovenija prevzame ustanoviteljske pravice nad Konjerejsko turističnim centrom Lipica, p.o., Lipica 5, Sežana (v nadaljnjem besedilu: KTC Lipica), ki nadaljuje z delom kot javni zavod z imenom Kobilarna Lipica, Lipica 5, Sežana, ki je pravna naslednica KTC Lipica in uskladi svojo registracijo v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona, svojo organiziranost pa v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona;

2. postanejo last Republike Slovenije pravice intelektualne lastnine KTC Lipica in celotno premoženo in nepremično premoženje na območju iz 2. člena tega zakona, ki je ob uveljavitvi tega zakona v:

- družbeni lasti, razen premoženja, ki ga upravlja in s katerim razpolaga Casino Portorož;
- lasti Občine Sežana;
- lasti Sklada Republike Slovenije za razvoj.

Uporabniki družbenega premoženja ter lastniki premoženja iz 2. točke prejšnjega odstavka prenesejo premoženje v last Republike Slovenije in v upravljanje Kobilarni Lipica v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Hkrati predajo Kobilarni Lipica tudi vso pripadajočo dokumentacijo o tem premoženju; če tega ne storijo v roku, poskrbi za prenose in pridobitev dokumentacije Kobilarna Lipica, dotedanji lastniki oziroma upravljalci pa ji morajo dati na razpolago vso dokumentacijo.

Kobilarna Lipica predlaga za nepremičnine, ki jih pridobi v upravljanje po prejšnjem odstavku, vpis v zemljiško knjigo v dveh mesecih po pridobitvi dokumentacije.

18. člen

Vlada v štirih mesecih po uveljavitvi tega zakona določi pogoje za najem oziroma uporabo za obstoječe lastnike oziroma uporabnike premoženja na zavarovanem območju, dejavnosti, za katere se sme to premoženje uporabljati, pogoje za opravljanje teh dejavnosti in odškodnino za opravljanje teh dejavnosti na zavarovanem območju.

Kobilarna Lipica in najemniki oziroma lastniki prostorov na zavarovanem območju sklenejo v štirih mesecih po določitvi pogojev iz prejšnjega odstavka nove pogodbe, v katerih se uredijo obseg in vrsta dejavnosti, za katere se smejo ti prostori uporabljati, pogoji za opravljanje teh dejavnosti, odškodnina za opravljanje teh dejavnosti na zavarovanem območju ter pogoji in odškodnina za morebitno uporabo blagovne znamke. K pogodbi je treba pridobiti soglasje vlade.

19. člen

Program varstva in razvoja Kobilarne Lipica iz 8. člena tega zakona za obdobje od leta 1996 do 1999 predpiše vlada v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

20. člen

Vlada imenuje vršilca dolžnosti direktorja Kobilarne Lipica, člane sveta, ki so predstavniki ustanovitelja, in vršilca dolžnosti strokovnega vodje Kobilarne Lipica v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona. Z imenovanjem preneha mandat dotedanjemu direktorju in drugim vodilnim delavcem ter delavcem s posebnimi pooblastili.

S konstituiranjem sveta Kobilarne Lipica preneha mandat članom samoupravnih organov KTC Lipica.

21. člen

Vršilec dolžnosti direktorja Kobilarne Lipica opravi pod nadzorstvom ustanovitelja vse priprave za spremembo registracije Kobilarne Lipica kot pravnega naslednika KTC Lipica pri pristojnem sodišču, prevzame v upravljanje vse premoženje in zagotovi vse potrebno za nemoteno in zakonito delovanje Kobilarne Lipica.

Vršilec dolžnosti direktorja Kobilarne Lipica pripravi sanacijski program Kobilarne Lipica v 6 mesecih po imenovanju.

22. člen

Za kmetijska zemljišča in gozdove v lasti Republike Slovenije na zavarovanem območju in v gospodarjenju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sklad) skleneta sklad in Kobilarna Lipica ustrezno dolgoročno pogodbo v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Če so Kobilarni Lipica za izvajanje njene dejavnosti potrebna še druga zemljišča, s katerimi je nekdaj upravljala in razpolagala, se ji v skladu z zakonom dajo v uporabo s pogodbo tudi ta zemljišča.

Kobilarna Lipica uporablja zemljišča iz prejšnjega odstavka brezplačno.

23. člen

Za zavarovano območje iz 2. člena tega zakona se z dnem uveljavitve tega zakona preneha uporabljati odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana (Primorske novice, Uradne objave, št. 13/92).

24. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

*****

(Objavljeno 31.5.1996)

*****

*****

Tega dokumenta ni dovoljeno nepooblaščno razmnoževati ali distribuirati